БІЛІМ АЛУШЫЛАРДЫҢ ӨЗІНДІК ЖҰМЫСЫ ҮШІН ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУЛАР

Білім беру бағдарламасының атауы: 6В10104– «Мейіргер ісі»
Пән коды: АМА 3202
Пәннің атауы: Әлеуметтік маңызды аурулар
Оқу сағаттары /кредит көлемі: 120 сағат / 4 кредит
Курс және семестр: 3 курс, 5 семестр

Шымкент, 2024 ж.

Білім алушылардың өзіндік жұмысына арналған әдістемелік нұсқаулар «Әлеуметтік маңызды аурулар» пәнінің жұмыс оқу бағдарламасына сәйкес әзірленген және кафедра мәжілісінде талқыланды.

Хаттама №11 « 18 » 06 2024 ж.

Кафедра меңгерушісі Сейдахметова А.А.

1 – сабақ

1. Тақырып: Өкпе туберкулезіндегі мейіргерлік күтімнің ерекшеліктері.
2. Мақсаты: Өкпе туберкулезі бар пациенттерге мейіргерлік күтімнің маңызды аспектілерін түсіндіру, оның ішінде диагностика, емдеу, аурудың алдын алу және пациенттің психологиялық қолдауы. Мейіргердің рөлі мен міндеттерін анықтау, туберкулездің таралуын болдырмау үшін қажетті шараларды қарастыру.
3. Тапсырмалар: Презентация реферат дайындау және оны қорғау
4. Орындау/бағалау түрі: Презентация
5. БӨЖ орындау критерийлері: Силлабустан қараңыз.
6. Тапсыру мерзімі: 1-2 апта
7. Әдебиет: Соңғы бетті қараңыз.
8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.).

Тест сұрақтары

1. Өкпе туберкулезінің негізгі қоздырғышы қандай бактериялар тудырады?
A) Streptococcus pneumoniae
B) Mycobacterium tuberculosis
C) Escherichia coli
D) Staphylococcus aureus

2. Өкпе туберкулезінің негізгі белгілері қандай?
A) Жөтел, қызба, тершеңдік
B) Жүрек айну, бас ауруы
C) Кеуде ауырсынуы
D) Қан қысымының жоғарылауы

3. Мейіргер туберкулезді емдеуде қандай рөл атқарады?
A) Тек дәрігердің бұйрықтарын орындау
B) Пациенттің денсаулығын бақылау және дәрі-дәрмектердің қабылдануын қамтамасыз ету
C) Пациентке тек психологиялық көмек көрсету
D) Барлық сұрақтарға жауап беру

4. Өкпе туберкулезінде емдеудің негізгі мақсаты не?
A) Ауырсынуды азайту
B) Аурудың алдын алу
C) Аурудың қоздырғышын жою
D) Пациентті стационарға жатқызу

5. Туберкулездің қандай түрі ең жиі кездеседі?
A) Мидың туберкулезі
B) Өкпе туберкулезі
C) Буындардағы туберкулез
D) Бауыр туберкулезі

6. Мейіргер туберкулезге шалдыққан пациентке қандай кеңес беруі керек?
A) Ауруханадан тыс тұрып, өздігінен емделуге кеңес беру
B) Қоғамдық орындардан аулақ болу және жеке гигиенаны сақтау
C) Барлық дәрілерді бірден қабылдауды тоқтату

D) Тек дене жаттығуларымен айналысу

7. Туберкулездің жұғу жолы қандай?

A) Қан арқылы
B) Ауыз арқылы
C) Ауа-тамшы арқылы
D) Тікелей байланыс арқылы

8. Пациенттің емдік режимін сақтау кезінде мейіргердің негізгі міндеті:

A) Емдеу курсын ұзарту
B) Пациентті дәрі-дәрмектерді уақтылы қабылдауға ынталандыру
C) Пациенттің дәрігерге баруына кеңес беру
D) Пациентке үй тапсырмаларын беру

9. Туберкулезді алдын алу үшін қандай шаралар ұсынылады?

A) Тек дәрігердің бақылауымен емделу
B) Тек физиотерапия қолдану
C) Вакцинация, жеке гигиенаны сақтау, бөлмелерді желдету
D) Үйде тыныштық сақтау

10. Өкпе туберкулезінің ұзақ емделетіндігі неге байланысты?

A) Туберкулездің баяу дамитындығына
B) Туберкулездің дәріге төзімділігінің жоғары болуына
C) Тек психологиялық факторларға
D) Сезімтал адамдарға әсер етуі

Бақылау сұрақтары:

1. Өкпе туберкулезінің негізгі белгілерін атаңыз.
2. Мейіргердің өкпе туберкулезі бар пациентке көмек көрсету кезіндегі міндеттері қандай?
3. Туберкулезді емдеу барысында мейіргер қандай шараларды бақылауы қажет?
4. Өкпе туберкулезі бар пациентке психологиялық қолдау көрсету жолдары қандай?
5. Өкпе туберкулезінің алдын алу үшін қандай шаралар қажет?

Жағдайлық тапсырма:
Ситуация:
35 жастағы пациент жөтел, тершеңдік және 38°C температурамен ауруханаға түсті. Қарап тексеру кезінде кеуденің сол жақ бөлігіндегі ауырсынуды білдірді. Лабораториялық зерттеулер өкпе туберкулезін растады.

Сұрақ:
Пациентке мейіргерлік көмек көрсетудің кезеңдерін анықтаңыз. Әрбір кезеңде қандай шаралар қолдану керек?

2 - сабақ

1. Тақырып: В, С вирусты гепатит кезіндегі мейіргерлік күтім.

2. **Мақсаты:** В, С вирусты гепатитінің ерекшеліктерін және эпидемиологиясын түсіндіру. В, С вирусты гепатитінің клиникалық белгілерін, асқынуларын, диагностикасын және емін сипаттау.Мейіргерлік күтімнің мақсаты, әдістері мен тактикасын анықтау.В, С вирусты гепатиті бар науқастарға мейіргерлік көмек көрсету барысында этикалық және психологиялық мәселелерді қарастыру.

3. Тапсырмалар: Презентация

4. Орындау/бағалау түрі: Чек-парақ

5. БӨЖ орындау критерийлері: Силлабустан қараңыз.

6. Тапсыру мерзімі: 2 апта

7. Әдебиет: Соңғы бетті қараңыз.

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.).

Тест сұрақтары

1. В вирусты гепатитінің негізгі тасымалдаушысы:
A) Су
B) Қан
C) Ауыз арқылы
D) Тұрмыстық байланыс

2. С вирусты гепатитінің асқынуы болып табылатын жағдай:
A) Гепатомегалия
B) Цирроз
C) Артрит
D) Пневмония

3. В вирусты гепатитінің алдын алу әдісі:
A) Антибиотиктер
B) Вакцинация
C) Профилактикалық медициналық тексеру
D) Дұрыс тамақтану

4. В және С вирусты гепатитінің негізгі симптомдары:
A) Жөтел, әлсіздік, бас ауруы
B) Терінің сарғаюы, әлсіздік, ыстығы жоғарылау
C) Құсу, диарея, тамақтан бас тарту
D) Ұйқысыздық, бас ауруы, тершеңдік

5. В вирусты гепатитінің диагностикасына қандай зерттеу әдісі кіреді?
A) Лейкоциттер санын есептеу
B) Антигендер мен антиденелердің анықталуы
C) Қандағы холестерин деңгейін өлшеу
D) ЭКГ

6. С вирусты гепатитінің науқасқа медициналық күтіміндегі негізгі міндет:
A) Психологиялық көмек көрсету
B) Қосымша медициналық процедуралар өткізу
C) Науқасты үйде бақылау
D) Вирусқа қарсы ем жүргізу

7. В вирусты гепатиті кезінде асқазан мен ішек қызметі бұзылса, мейіргердің міндеті:

A) Антибиотик қолдану
B) Диета ұсыну, ішек қозғалысын бақылау
C) Тыныс алу жаттығуларын өткізу
D) Массаж жасау
8. В вирусты гепатитін жұқтырудың негізгі жолы:
A) Тыныс алу жолдары арқылы
B) Қан арқылы
C) Ауыз арқылы
D) Жақын тұрмыстық байланыс арқылы
9. С вирусты гепатиті бар науқастың күтімінде маңызды аспект:
A) Вакцинация өткізу
B) Психотерапия
C) Ауырсынуды бақылау
D) Жұқпалы аурулардан сақтану шараларын ұстану
10. В, С вирусты гепатитін алдын алу шараларының ішінде не маңызды?
A) Вакцинация және жеке гигиена
B) Физикалық белсенділік
C) Су ішуді шектеу
D) Алкогольді тұтыну
11. Гепатит С вирусының инкубациялық кезеңі қанша уақытқа созылады?
A) 1-2 апта
B) 4-6 апта
C) 6 айға дейін
D) 1 жыл
12. В вирусты гепатитінің диагностикасы үшін қандай тест қолдануға болады?
A) Лейкоциттердің деңгейі
B) HBsAg тесті
C) ЭКГ
D) Қан анализі
13. С вирусты гепатиті бар науқасқа мейіргерлік күтім кезінде қандай бақылау керек?
A) Қан қысымын тексеру
B) Тамақтану режимін бақылау
C) Тыныс алу жиілігін бақылау
D) Құрамында вирус бар тағамдарды бақылау
14. Вирусты гепатит кезінде науқасқа қандай дәрі-дәрмектер берілуі мүмкін?
A) Вирустық инфекцияға қарсы дәрілер
B) Жалпы антидепрессанттар
C) Антибактериалды препараттар
D) Противогрибковы препараты
15. В, С вирусты гепатиті кезінде мейіргерлік күтімнің ең басты мақсаты:
A) Вирусты толық жою
B) Науқастың жағдайын жеңілдету
C) Денсаулықты сақтау
D) Психологиялық көмек көрсету

Бақылау сұрақтары

1. В, С вирусты гепатитінің сипаттамасы мен айырмашылықтары қандай?
2. В вирусты гепатиті кезінде науқасқа қандай арнайы күтім талап етіледі?

3. С вирусты гепатитінің асқынуларын атаңыз.
4. Мейіргер В, С вирусты гепатиті бар науқастарға қалай психологиялық қолдау көрсетеді?
5. В, С вирусты гепатиті кезінде диета мен тамақтану режимінің маңызы қандай?

Жағдайлық тапсырма
Науқас 42 жаста, В вирусты гепатитінің диагнозымен ауруханаға жатқызылды. Науқас әлсіздік, терінің сарғаюы, оң жақ қабырға астындағы ауыру сезімімен шағымданады. Қан сараптамасында билирубин деңгейі жоғары, трансаминазалар көрсеткіштері қалыптан тыс.

Тапсырма:
1. Бұл науқастың жағдайын бағалау.
2. Мейіргерлік күтімнің негізгі міндеттері мен шараларын анықтау.
3. Вирусты гепатиттің алдын алу шараларын ұсыну.
4. Науқасқа психологиялық қолдау көрсету әдістерін қарастыру.

3 – сабақ

1. **Тақырып:** Қатерлі ісіктер кезіндегі мейіргерлік күтім.Паркинсон ауруы, Деменция, Альцгеймер ауруы, БЦП аурулары кезіндегі мейіргерлік күтім
2. **Мақсаты:** Қатерлі ісіктердің жалпы сипаттамасы мен олардың емдеу әдістері туралы түсінік беру.Паркинсон ауруы, деменция, Альцгеймер ауруы және БЦП (бұзылған ми дамуымен туындайтын сал ауруы) сияқты неврологиялық аурулары бар пациенттерге мейіргерлік күтімнің ерекшеліктерін түсіндіру.Бұл аурулардың мейіргерлік күтімдегі маңыздылығын көрсету және науқастардың өмір сапасын жақсартуға бағытталған шараларды анықтау.Қатерлі ісік пен неврологиялық аурулардың мейіргерлік күтімін дұрыс ұйымдастыру үшін қажетті білім беру.
3. **Тапсырмалар:** Презентация реферат дайындау және оны қорғау
4. **Орындау/бағалау түрі:** Презентация
5. **БӨЖ орындау критерийлері:** Силлабустан қараңыз
6. **Тапсыру мерзімі:** 3 апта
7. **Әдебиет:** Соңғы бетті қараңыз.
8. **Бақылау** (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.).

Тест сұрақтары

1. Қатерлі ісік ауруының мейіргерлік күтіміндегі негізгі мақсат қандай?
   a) Науқастың ауруын толығымен емдеу
   b) Науқастың өмір сапасын жақсарту
   c) Аурудың қозуын болдырмау
   d) Науқастың физикалық күйін бақылау
2. Паркинсон ауруы кезінде мейіргерлік күтімнің басты мақсаттарының бірі қандай?
   a) Науқастың қозғалғыштығын сақтау
   b) Психологиялық көмекті ұсыну
   c) Аурудың соңғы кезеңінде ауырсынуды жеңілдету
   d) Жүйке жүйесін толық емдеу

3. Альцгеймер ауруы бар науқастың күнделікті күтімінде ерекше назар аудару керек аспект:
a) Ұйқының ұзақтығы
b) Жеке гигиенаны сақтау
c) Мидың жұмысын күшейту үшін жаттығулар
d) Теңгерімді тамақтану
4. Деменциясы бар науқасқа күтім көрсету кезінде қандай әрекет ұсынылады?
a) Әр уақытта жаңа тапсырмалар беру
b) Науқасқа сенімсіздік білдірмеу
c) Өзіне күтім көрсетуге мәжбүрлеу
d) Белгілі бір реттілікті бұзу
5. БЦП ауруы бар балаға күтім көрсету кезінде мейіргер қандай маңызды шараларды ескеруі тиіс?
a) Жиі массаж жасау
b) Қимыл белсенділігін бақылау
c) Жүрек-қан тамыр жүйесін бақылау
d) Азық-түлік түрін өзгерту
6. Қатерлі ісікке шалдыққан науқасқа арналған емшаралар барысында мейіргер қандай дағдыға ие болуы тиіс?
a) Тек дәрігердің нұсқауларын орындау
b) Науқаспен жанашырлық қарым-қатынаста болу
c) Науқаспен ешқандай жеке байланыс орнатпау
d) Тек физикалық тұрғыда көмек көрсету
7. Паркинсон ауруы бар науқастың күтімін ұйымдастыру кезінде мейіргердің міндеті:
a) Науқастың қозғалыс белсенділігін жоғалтуын болдырмау
b) Науқастың сөзін қатты естуін қамтамасыз ету
c) Науқасты барлық әлеуметтік әрекеттерден шектеу
d) Науқасқа барлық тапсырмаларды орындауға мәжбүрлеу
8. Деменциясы бар науқасқа жақсартылған күтімді қамтамасыз ету үшін қандай стратегия тиімді болады?
a) Науқастың болашаққа деген сенімін арттыру
b) Науқасты тыныштандыратын дәрілермен қамтамасыз ету
c) Реттілік пен құрылым ұсыну
d) Науқасты толық оңалту
9. Альцгеймер ауруы бар науқастың мінез-құлқындағы өзгерістерді бақылауда мейіргердің рөлі қандай?
a) Мінез-құлық өзгерістерін байқаудан бас тарту
b) Мінез-құлықты дәрі-дәрмектермен өзгерту
c) Мінез-құлықтың себептерін түсіну және бақылау
d) Мінез-құлыққа қарсы физикалық шаралар қолдану
10. Қатерлі ісіктері бар науқастарға көмек көрсету кезінде мейіргерлер қандай тәсілдер қолдануы керек?
a) Өмір сапасын жақсарту үшін психоәлеуметтік қолдау көрсету
b) Науқастарды толығымен дәрігердің бақылауына қалдыру
c) Науқастарға тек медициналық препараттар ұсыну
d) Қатаң тәртіпті ұстану
11. Паркинсон ауруы бар науқастардың күтімінде ең бастысы болып табылады:

a) Үнемі физикалық жаттығулар жасау
b) Дәрігердің бақылауы
c) Психологиялық және эмоционалдық қолдау көрсету
d) Тек тағам түрлерін бақылау

12. БЦП бар науқасқа күтім кезінде мейіргерлер неге назар аударуы қажет?
a) Науқастың қимылдарын жақсарту үшін тұрақты жаттығулар жасау
b) Науқасты қолдау және қозғалу қабілетін арттыру үшін оңалту шараларын қолдану
c) Науқастың тамақтану режимін бақылау
d) Жеке гигиенаны қадағалау

13. Деменциясы бар науқастардың күтімінде мейіргердің атқаратын қызметі:
a) Үнемі дәрі-дәрмек беру
b) Науқасты ешқашан жалғыз қалдырмау
c) Науқастың психоәлеуметтік жағдайын бақылау
d) Науқастың дене температурасын бақылау

14. Паркинсон ауруы кезінде мейіргердің пациентке көмегі қандай болуы тиіс?
a) Науқастың тұруына көмектесу
b) Науқастың сөйлеуін жақсарту
c) Науқасты жаттығуларға мәжбүрлеу
d) Науқасқа тыныштық орнату

15. Альцгеймер ауруы бар науқастың мейіргерлік күтімінде қандай әрекет маңызды?
a) Науқасты ессіз деп санау
b) Қатаң ережелер енгізу
c) Жадын жақсартатын жаттығулар жасау
d) Әлеуметтік байланысқа қолдау көрсету

Бақылау сұрақтары:

1. Қатерлі ісіктер кезіндегі мейіргерлік күтімнің маңызды аспектілерін атаңыз.
2. Паркинсон ауруы кезінде науқастың өмір сапасын жақсарту үшін қандай шаралар қолдану керек?
3. Альцгеймер ауруы бар науқастарға мейіргер қандай көмек көрсетуі керек?
4. БЦП диагнозы қойылған балаларға мейіргерлік күтімнің ерекшеліктерін түсіндіріңіз.
5. Деменциясы бар науқасқа көмек көрсету кезінде мейіргердің қай әрекеттері тиімді болады?

Жағдайлық тапсырма:

Паркинсон ауруы бар 70 жастағы ер адамға мейіргерлік күтім көрсету. Науқас ұзақ уақыт бойы тұрақты дәрі-дәрмек қабылдауда, бірақ соңғы уақытта қозғалыс қиындықтары күшейген. Науқас өздігінен жүре алмайды, оң және сол аяқтарының қозғалысы шектелген. Сонымен қатар, науқас кейде өз ойларын дұрыс айта алмайды, оның психоэмоционалдық жағдайы тұрақсыз. Науқастың күтімін ұйымдастыру үшін қандай қадамдар жасауыңыз қажет және сіздің міндеттеріңіз қандай?

4 – сабақ

1. **Тақырып:** Сүт безінің қатерлі ісігі кезіндегі мейіргерлік күтім Миокард инфарктісін бастан өткерген пациентке мейіргерлік күтім
2. **Мақсаты:** Сүт безінің қатерлі ісігі және миокард инфарктісі жағдайында мейіргерлік күтімнің ерекшеліктерін анықтау. Осы аурулар кезінде мейіргерлердің атқаратын рөлін түсіндіру.Пациенттердің физикалық және психоэмоционалдық жағдайын бақылаудың маңыздылығын үйрету.Мейіргердің күтім көрсету барысында пациенттің өмір сапасын жақсартуға бағытталған іс-әрекеттерді түсіндіру.
3. **Тапсырмалар:** Презентация реферат дайындау және оны қорғау
4. **Орындау/бағалау түрі:** Презентация
5. **БӨЖ орындау критерийлері:** Силлабустан қараңыз.
6. **Тапсыру мерзімі:** 4 апта
7. **Әдебиет:** Соңғы бетті қараңыз.
8. **Бақылау** (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.).

Тест сұрақтары

1. Сүт безінің қатерлі ісігі кезіндегі мейіргерлік күтімнің негізгі мақсаты қандай?

A) Пациенттің физиологиялық және психологиялық жағдайын бақылау
B) Жедел операция жасау
C) Пациентті оқшаулау
D) Емдеу нәтижелерін жасыру

2. Сүт безінің қатерлі ісігінен кейін мейіргердің басты міндеті қандай?

A) Химиотерапияға дайындық жүргізу
B) Пациенттің психоэмоционалдық жағдайын жақсарту
C) Операцияға дайындық жүргізу
D) Тек қана дәрі-дәрмектерді беру

3. Миокард инфарктісі кезінде мейіргердің бірінші кезектегі міндеті қандай?

A) Инфузиялық терапия жүргізу
B) Пациенттің тыныс алуын бақылау
C) Пациентке тыныштық пен қолдау көрсету
D) Операция жасау

4. Сүт безінің қатерлі ісігін емдеуде мейіргер пациентке қандай психологиялық қолдау көрсетуі керек?

A) Операцияның барлық қауіпті жақтарын айту
B) Пациенттің қорқынышын түсінуге тырысып, қолдау көрсету
C) Пациенттің диагнозын жасыру
D) Қатерлі ісік туралы ақпарат бермеу

5. Миокард инфарктісінің алғашқы белгілері қандай?

A) Тыныс алудың қиындауы, кеудедегі ауыру
B) Бас ауруы және ұйқысыздық
C) Бет терісінің қызаруы
D) Қан қысымының күрт төмендеуі

6. Сүт безінің қатерлі ісігі бар пациентке химиотерапия кезінде мейіргер қандай күтімді қамтамасыз етуі керек?

A) Асқазан-ішек жолдарының жағдайын бақылау

B) Пациенттің күн тәртібін тексеру
C) Химиотерапиядан кейін пациенттің ұйқысын қадағалау
D) Химиотерапияның жанама әсерлерін бақылау

7. Миокард инфарктісінің алдын алу үшін мейіргер қандай шараларды жүзеге асырады?
A) Қан қысымын және холестерин деңгейін бақылау
B) Пациенттің тамақтануын бақылау
C) Қозғалыс белсенділігін қадағалау
D) Барлық жауап дұрыс

8. Сүт безінің қатерлі ісігінің хирургиялық емінен кейін мейіргер қандай шараларды қабылдауы тиіс?
A) Операциядан кейінгі жараның күйін бақылау
B) Пациентке психологиялық қолдау көрсету
C) Мазасыздықты төмендету шараларын қолдану
D) Барлық жауап дұрыс

9. Миокард инфарктісін бастан өткерген пациенттің реабилитациясына мейіргердің рөлі қандай?
A) Физиотерапияның жоспарын құру
B) Дәрі-дәрмектерді бақылау
C) Күнделікті бақылауларды жүргізу
D) Барлық жауап дұрыс

10. Миокард инфарктісі кезінде науқастың жағдайын бақылау кезінде мейіргер қандай белгіге назар аударады?
A) Қан қысымының көтерілуі
B) Тыныс алу жүйесінің өзгеруі
C) Қан ұюының дәрежесі
D) Барлық жауап дұрыс

11. Сүт безінің қатерлі ісігі бар пациенттің химия терапиясының нәтижесі қандай әсер етуі мүмкін?
A) Психологиялық күйзеліс
B) Терінің құрғауы
C) Құсу және жүрек айнуы
D) Барлық жауап дұрыс

12. Миокард инфарктісінің асқынуымен мейіргердің қабылдайтын шарасы қандай?
A) Дәрі-дәрмектерді тоқтату
B) Пациентті тыныштандыру
C) Дәрігерге шұғыл хабар беру
D) Барлық жауап дұрыс

13. Сүт безінің қатерлі ісігі бар пациенттерге жиі көрсетілетін қосымша ем қандай?
A) Антидепрессанттар
B) Физиотерапия
C) Гормондық терапия
D) Қан қысымын бақылау

14. Миокард инфарктісі кезінде мейіргердің науқасқа арналған тамақтану бойынша кеңесі қандай болуы керек?
A) Майлы және калориялы тағамдарды азайту
B) Тұзды көп қолдануға рұқсат беру
C) Жеңіл тамақтарды жиі қабылдауға кеңес беру

D) Қышқылдық тағамдарды енгізу

15. Сүт безінің қатерлі ісігі кезінде мейіргерлік күтімнің маңыздылығы неде?

A) Пациенттің физикалық жағдайын жақсарту
B) Психологиялық қолдауды қамтамасыз ету
C) Қалпына келтіру процесін жеделдету
D) Барлық жауап дұрыс

Бақылау сұрақтары:

1. Сүт безінің қатерлі ісігінің негізгі белгілері қандай?
2. Миокард инфарктісі кезінде мейіргер қандай әрекеттерді орындауы керек?
3. Химиотерапия кезінде пациентке қандай күтім көрсету маңызды?
4. Миокард инфарктісінен кейін пациентке қандай диеталық кеңестер берілуі керек?
5. Сүт безінің қатерлі ісігін емдеудің қандай әдістері бар?

Жағдайлық тапсырма:
Сіз мейіргер ретінде миокард инфарктісін бастан өткерген 55 жастағы ер адамның жағдайын бақылайсыз. Пациенттің қан қысымы жоғары, жүрек соғуы жиілеген, тыныс алу қиындап тұр. Сіздің әрекеттеріңіз қандай болады?
(Жауаптарыңызда бірінші кезектегі әрекеттерді анықтап, қажет болған жағдайда шұғыл шараларды көрсетіңіз).

5 – сабақ

1. Тақырып: Жатыр мойнының қатерлі ісігі кезіндегі мейіргерлік күтім. Гипо және гипертиреоз кезіндегі мейіргерлік күтім
2. Мақсаты: Жатыр мойнының қатерлі ісігі мен гипо-гипертиреоз аурулары туралы жалпы түсінік беру.Әр екі жағдайға да қатысты мейіргерлік күтім принциптерін түсіндіру.Мейіргердің рөлі мен міндеттерін айқындап, науқастарға көрсетілетін қолдау әдістерін қарастыру.Жатыр мойнының қатерлі ісігі және гипо-гипертиреоз кезіндегі ықтимал асқынуларды алдын алу және емдеудің негізгі жолдарын көрсету.
3. Тапсырмалар: Презентация реферат дайындау және оны қорғау
4. Орындау/бағалау түрі: Презентация
5. БӨЖ орындау критерийлері: Силлабустан қараңыз.
6. Тапсыру мерзімі: 5 апта
7. Әдебиет: Соңғы бетті қараңыз.
8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.).
Тест сұрақтары

1. Жатыр мойнының қатерлі ісігі қандай факторларға байланысты дамиды?

A) Инфекциялар
B) Темекі шегу
C) Жас ерекшеліктері
D) Барлық жауаптар дұрыс

2. Гипертиреоздың негізгі симптомы қандай?

A) Салмақтың жоғалуы
B) Салмақтың өсуі
C) Қан қысымының төмендеуі
D) Жалпы әлсіздік

3. Жатыр мойнының қатерлі ісігімен ауыратын науқасқа ең алғашқы қамқорлық қандай болуы керек?

A) Қауіп-қатер туралы ақпарат беру
B) Эмоционалды қолдау көрсету
C) Хирургиялық операция жүргізу
D) Тек симптоматикалық емдеу
4. Гипертиреозды емдеуде қандай терапия әдісі ең тиімді?
A) Хирургиялық араласу
B) Радиоактивті йод терапиясы
C) Фармакологиялық емдеу
D) Барлық жауаптар дұрыс
5. Гипотиреоздың негізгі симптомы:
A) Жоғары дене температурасы
B) Салмақтың жоғалуы
C) Әлсіздік және ұйқышылдық
D) Қатты терлеу
6. Жатыр мойнының қатерлі ісігінің ең көп таралған симптомы:
A) Ауырсыну
B) Қан кету
C) Жоғарғы қызба
D) Жүрек айну
7. Гипертиреозбен ауыратын науқасқа мейіргерлік күтім көрсету кезінде қандай аспектілер маңызды?
A) Гормондық деңгейлерін бақылау
B) Психологиялық қолдау көрсету
C) Қалқанша безінің көлемін бақылау
D) Барлық жауаптар дұрыс
8. Жатыр мойнының қатерлі ісігі кезінде науқастың өмір сүру сапасын жақсарту үшін мейіргердің міндеттері:
A) Денсаулық сақтау бағдарламаларына қатысу
B) Тек физикалық күтілім жасау
C) Эмоционалды және психологиялық қолдау көрсету
D) Фармакологиялық емдеуді тағайындау
9. Гипертиреозбен ауыратын науқастың күтімінде мейіргердің қандай рөлі бар?
A) Гормоналды терапияны бақылау
B) Қан қысымын бақылау
C) Психологиялық қолдау көрсету
D) Барлық жауаптар дұрыс

Бақылау сұрақтары
1. Жатыр мойнының қатерлі ісігін ерте анықтау үшін қандай диагностика әдістері қолданылады?
2. Гипо және гипертиреоздың белгілерін сипаттаңыз.
3. Мейіргер гипертиреозы бар науқастарға қандай күтімді көрсетуі қажет?
4. Жатыр мойнының қатерлі ісігі кезіндегі химиотерапия мен радиациялық терапияның әсерлерін қалай басқаруға болады?
5. Гипо және гипертиреоздың асқынулары қандай және оларды қалай болдырмауға болады?

Жағдайлық тапсырма
Тапсырма 1: Жатыр мойнының қатерлі ісігі бар науқасқа операциядан кейінгі кезеңде мейіргердің қамқорлығы қандай болуы керек? Науқастың физикалық және психологиялық жағдайын ескере отырып, күтімнің негізгі аспектілерін сипаттаңыз.
Тапсырма 2: Гипертиреоз диагнозы қойылған науқасқа мейіргерлік күтімді ұйымдастыру кезінде қандай медициналық бақылау және көңіл бөлу қажет? Мейіргердің негізгі міндеттері мен күтім әдістерін сипаттаңыз.

6 – сабақ

1. Тақырып: Қантты диабет кезіндегі мейіргерлік күтімі.
2. Мақсаты: Қантты диабеттің түрлері мен дамуын түсіну.Қантты диабетпен ауыратын науқастарға мейіргерлік күтімді ұйымдастырудың ерекшеліктерін білу.ҚД-ны бақылау және оның асқынуларын болдырмау жолдарын қарастыру.Мейіргердің ауруды алдын алу, диагноз қою, емдеу және күтім көрсету үдерісіндегі рөлін анықтау.
3. Тапсырмалар: Презентация реферат дайындау және оны қорғау
4. Орындау/бағалау түрі: Презентация
5. БӨЖ орындау критерийлері: Силлабустан қараңыз.
6. Тапсыру мерзімі: 6 апта
7. Әдебиет: Соңғы бетті қараңыз.
8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.).
Тест сұрақтары
1. Қантты диабеттің негізгі типтерін атаңыз:
a) Тип 1, Тип 2
b) Тип 1, Тип 3
c) Тип 2, тип 3
d) Жоқ
2. Қантты диабеттің қандай түрінде инсулин тапшылығы болады?
a) Тип 1
b) Тип 2
c) Тип 3
d) Барлық түрлерде
3. Қантты диабет диагнозын қою үшін қан құрамындағы глюкоза деңгейі қандай болуы керек?
a) 6.1 ммоль/л
b) 7.0 ммоль/л және жоғары
c) 3.8 ммоль/л
d) 5.5 ммоль/л
4. Қантты диабетпен ауыратын науқастар үшін қандай диета маңызды?
a) Жоғары калориялы
b) Төмен көмірсулар мен майлар
c) Тұрақты, теңдестірілген диета
d) Шектелген сұйықтық тұтыну
5. Қантты диабетпен ауыратын науқастарға қандай физикалық жаттығулар ұсынылады?
a) Жоғары интенситетті жаттығулар
b) Жеңіл және тұрақты жаттығулар
c) Орынсыз жаттығулар
d) Тек жаттығулар қажет емес

6. Қантты диабетпен ауыратын науқастарда қандай асқынулар жиі кездеседі?
a) Жүрек аурулары
b) Инсульт
c) Бүйрек жеткіліксіздігі
d) Барлығы
7. Қантты диабет кезіндегі гипогликемияның белгілерін атаңыз:
a) Терлеу, жүрек соғысының жылдамдығының артуы
b) Көздің көруі нашарлайды
c) Қан қысымы төмендейді
d) Жоғары температура
8. Мейіргер қантты диабетпен ауыратын науқасқа қандай кеңес беруі тиіс?
a) Қантты шектеу керек
b) Күнделікті салмақты бақылау қажет
c) Диетаны тексеріп, қажет болған жағдайда түзетулер енгізу
d) Барлық жоғарыда аталғандар
9. Қантты диабетпен ауыратын науқастарда жиі болатын терінің жағдайы қандай?
a) Терінің құрғақтығы
b) Қызару және жарақат
c) Тері инфекциялары
d) Барлығы
10. Қантты диабетпен ауыратын науқастың инсулин дозасын өзгертуге кім шешім қабылдайды?
a) Мейіргер
b) Эндокринолог
c) Хирург
d) Диетолог
11. Қантты диабетпен ауыратын науқас үшін қандай тамақтану режимі тиімді?
a) Бір рет тамақтану
b) Үш рет тамақтану
c) Күнделікті 5-6 жеңіл тамақтану
d) Тек кешкі ас
12. Қантты диабет кезінде қандағы қант деңгейін бақылау үшін қандай тестілер қажет?
a) Глюкоза деңгейін өлшеу
b) A1C (гликирленген гемоглобин) тесті
c) Уринарий қант тесті
d) Барлығы
13. Қантты диабет кезінде мейіргердің міндеті қандай?
a) Қан қысымын бақылау
b) Науқастың психоәлеуметтік қолдау көрсету
c) Жараларды емдеу
d) Барлығы
14. Қантты диабетпен ауыратын науқасқа инсулин енгізгеннен кейін не істеу қажет?
a) Науқасты тұрақты түрде бақылау
b) Демалу қажет
c) Жоғары температурада сақтауға
d) Жаттығуларды бастау
15. Қантты диабет кезіндегі ең маңызды терапиялық мақсат қандай?
a) Қан қант деңгейін тұрақты деңгейде сақтау

b) Инсулин қолдануды тоқтату
c) Денсаулықты толық қалпына келтіру
d) Дәрілерді үнемі қолдану

Бақылау сұрақтары:

1. Қантты диабетпен ауыратын науқастарда қандай негізгі қауіптер мен асқынулар болуы мүмкін?
2. Қантты диабет кезінде мейіргердің негізгі міндеттері мен рөлі қандай?
3. Қантты диабетпен ауыратын науқасқа мейіргерлік күтімнің негізгі компоненттері қандай?
4. Қантты диабет кезінде гипогликемиямен күресу үшін қандай шаралар қолдану керек?
5. Қантты диабет кезіндегі пациентке қандай психологиялық көмек көрсету қажет?

Жағдайлық тапсырма:
Тапсырма:
Қантты диабетпен ауыратын 50 жастағы науқас терапиялық бөлімшеге түсті. Науқас тип 2 қантты диабетпен ауырады және соңғы бірнеше күн ішінде гипергликемия белгілерін сезініп жүр. Қандағы глюкоза деңгейі 15 ммоль/л. Оның салмағы жоғары, гипертониямен ауырады. Мейіргер ретінде осы науқасқа қалай күтім көрсетуге болады?

7 – сабақ

1. Тақырып: ЖИТС кезіндегі мейіргерлік күтім Медицина қызметкеріндегі эмоционалды күйзеліс синдромы. Алдын алу. Асқынулар. Шешу жолдары.
2. Мақсаты: ЖИТС (Жұқпалы иммун тапшылығы синдромы) бар пациенттерге арналған мейіргерлік күтімді үйрету.Эмоционалды күйзеліс синдромының медицина қызметкерлері үшін маңыздылығын түсіндіру.Эмоционалды күйзеліс синдромының алдын алу шараларын және оны шешу жолдарын қарастыру.ЖИТС асқынулары мен олардың алдын алу тәсілдерін анықтау.
3. Тапсырмалар:Презентация реферат дайындау және оны қорғау
4. Орындау/бағалау түрі: Презентация
5. БӨЖ орындау критерийлері: Силлабустан қараңыз.
6. Тапсыру мерзімі: 7 апта
7. Әдебиет: Соңғы бетті қараңыз.
8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.).

Тест сұрақтары

1. ЖИТС диагнозы қойылған пациентке арналған мейіргерлік күтімнің негізгі мақсаты қандай?
   A) Пациенттің физикалық және психоэмоционалды күйін бақылау
   B) Дәрі-дәрмектерді уақытында беру
   C) Қоғамдық білім беру
   D) Пациентті толық емдеу
2. ЖИТС кезінде медбикенің рөлі қандай?
   A) Тек дәрі-дәрмектерді беру
   B) Пациенттің көңіл-күйін жақсарту
   C) Психологиялық қолдау көрсету, инфекцияның алдын алу
   D) Жұқпалы аурулармен күрес жүргізу
3. Эмоционалды күйзеліс синдромы медициналық қызметкердің қай аспектісіне әсер етуі мүмкін?

A) Оң физикалық жағдайға
B) Қоғамдық қатынастарға
C) Психоэмоционалдық және кәсіби қызметке
D) Жеке өміріне ғана

4. Медицина қызметкерінде күйзеліс пен күйзеліс синдромының негізгі белгілері қандай?
A) Бас ауруы, әлсіздік, ұйқысыздық
B) Салмақтың көбеюі, дәрі-дәрмектерді қабылдау
C) Қалыпты жұмыс күнін өткізу
D) Тек психологиялық белгілер ғана

5. Эмоционалды күйзеліс синдромын алдын алу үшін қандай әдіс маңызды?
A) Психологиялық тренингтер мен қолдау көрсету
B) Физикалық жаттығулар жасау
C) Тек дәрі-дәрмектерді қолдану
D) Диетаны қатаң сақтау

6. ЖИТС кезінде мейіргер қандай асқынуларға дайын болуы тиіс?
A) Инфекциялық асқынулар, психоэмоционалдық бұзылулар
B) Жұқпалы аурулардан қорғау
C) Пациенттің толық жазылуы
D) Дәрі-дәрмектердің тиімсіздігі

7. ЖИТС асқынуларының алдын алу үшін не қажет?
A) Медикаментозды емдеу және қолдау
B) Тек хирургиялық араласу
C) Психотерапевт көмегі
D) Қоғамдық жұмыстарды жүргізу

8. ЖИТС кезінде мейіргердің пациентке психологиялық көмек көрсету тәсілдері қандай?
A) Пациенттің эмоционалдық жағдайын тыңдап, қолдау көрсету
B) Пациентті ешқашан сыналмау
C) Пациентті тек медициналық тұрғыдан бақылау
D) Психотерапевтке жіберу

9. Эмоционалды күйзеліс синдромын шешу үшін қандай шаралар қабылдануы керек?
A) Кәсіби көмек көрсету, демалыс уақытын ұлғайту
B) Дәрі-дәрмектермен емдеу
C) Медициналық қызметкерді жұмыстан шығару
D) Пациенттермен қарым-қатынас орнату

10. ЖИТС бар пациенттің өмір сапасын жақсарту үшін не маңызды?
A) Психоэмоционалдық қолдау және медикаментозды емдеу
B) Қоғамдық жұмыстан шығару
C) Арнайы жаттығулар жасау
D) Пациенттің барлық қажеттіліктерін елемеу

11. Эмоционалды күйзеліс синдромы медицина қызметкерінде қаншалықты жиі кездеседі?
A) Сирек
B) Орташа
C) Көп
D) Қалыпты жағдай

12. Эмоционалды күйзеліс синдромының алдын алу үшін қандай ең тиімді құрал?
A) Жеке уақытта демалыс жасау
B) Кәсіби психологтар мен психотерапевттермен жұмыс істеу
C) Дәрі-дәрмектерді қолдану
D) Үнемі жұмыстан тыс болу
13. ЖИТС-ке шалдыққан пациенттің күтімінде мейіргердің қандай рөлі бар?
A) Пациенттің психоэмоционалдық қолдауын қамтамасыз ету
B) Тек медициналық тұрғыдан емдеу
C) Пациентті диагнозсыз қалдыру
D) Тек дәрігермен жұмыс жасау
14. Медицина қызметкері эмоционалды күйзеліс синдромымен күресу үшін қандай шаралар қабылдауы керек?
A) Психологиялық көмек, тынығу және кәсіби дағдыларды жетілдіру
B) Жұмыстан кету
C) Жеке уақытты толығымен жұмыста өткізу
D) Тек физикалық жаттығулар жасау
15. Эмоционалды күйзеліс синдромының алдын алу үшін жұмыс орнында не ұйымдастыру қажет?
A) Топтық қолдау мен психологтармен байланыс
B) Қатаң бақылау мен ережелер
C) Медикаментозды емдеу
D) Барлық қызметкерлерді жұмыстан шығару

Бақылау сұрақтары
1. ЖИТС пациенттеріне көрсетілетін мейіргерлік күтімнің психоэмоционалдық аспектілерін сипаттаңыз.
2. Эмоционалды күйзеліс синдромы және оның медицина қызметкерлеріне әсері туралы түсінік беріңіз.
3. ЖИТС асқынуларын алдын алу үшін қандай іс-шаралар қолданылуы қажет?
4. Эмоционалды күйзеліс синдромын алдын алу үшін қандай күнделікті шаралар қабылдануы керек?
5. ЖИТС бар пациенттің күтімін ұйымдастыруда мейіргердің рөлі қандай?

Жағдайлық тапсырма:
Ситуация:
Сіз мейіргер болып ЖИТС диагнозы қойылған 45 жастағы әйел пациентке күтім жасап отырсыз. Ол соңғы аптада психологиялық күйзелістен зардап шегуде, ұйқысыздық және өзін болашақсыз сезінуде. Пациенттің күйі тұрақсыз. Сіздің міндетіңіз: пациентке психоэмоционалдық көмек көрсету, ЖИТС асқынуларының алдын алу шараларын қарастыру және оның жағдайын жақсарту үшін қандай қадамдар жасайтыныңызды түсіндіріңіз.

8 – сабақ

6. Тақырып: Тері және венерологиялық аурулар кезіндегі мейіргерлік күтім
2. Мақсаты:Тері және венерологиялық аурулар кезінде мейіргерлік күтімнің маңыздылығын, оның кезеңдерін және әдістерін түсіну. Мейіргерлік күтімнің

ерекшеліктерін, пациенттермен жұмыс істеу әдістерін және осы аурулардың алдын алу мен емдеуге арналған шараларды қарастыру.

3. Тапсырмалар: Презентация реферат дайындау және оны қорғау
4. Орындау/бағалау түрі: Презентация
5. БӨЖ орындау критерийлері: Силлабустан қараңыз.
6. Тапсыру мерзімі: 8 апта
7. Әдебиет: Соңғы бетті қараңыз.
8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.).

1. Тері ауруларының қандай топтары бар?
A) Вирусқа қарсы, бактериалды, саңырауқұлақтық
B) Жедел және созылмалы
C) Қан айналымы аурулары
D) Қабыну және инфекция

2. Венерологиялық аурулардың негізгі себебі қандай?
A) Қоршаған орта факторлары
B) Вирустар мен бактериялар
C) Стресстік жағдайлар
D) Генетикалық себептер

3. Мейіргердің тері аурулары бар пациентке көрсететін алғашқы көмегі қандай?
A) Ауруды анықтау
B) Пациентке дәрі жазу
C) Бактериялық жұқпаларды анықтау
D) Инфекцияның таралуын болдырмау

4. Жыныстық жолмен таралатын инфекциялардың негізгі симптомдары қандай?
A) Қызару мен ісіну
B) Бөртпелер мен жаралар
C) Қан кету
D) Бас ауруы мен құсу

5. Тері аурулары кезінде мейіргерлік күтімнің негізгі бағыттары қандай?
A) Тазалықты сақтау
B) Медикаменттерді дұрыс қолдану
C) Пациенттің физикалық және психологиялық жағдайын бақылау
D) Барлық аталғандар

6. Гонорея ауруының белгілері қандай?
A) Қышу мен жаралар
B) Зәр шығару кезінде ауырсыну
C) Тері бөртпелері
D) Дене қызуының жоғарлауы

7. Венерологиялық аурулар кезінде мейіргердің профилактикалық міндеті не болып табылады?
A) Пациентке дәрі-дәрмектер жазу
B) Аурудың жұғу жолдарын түсіндіру
C) Диагностика қою
D) Терапияны тағайындау

8. Тері ауруларының емдеу кезінде мейіргер қандай құралдарды қолданады?
A) Дезинфекциялық заттар
B) Операциялық құралдар
C) Химиотерапиялық дәрілер

D) Жараға арналған таңғыштар

9. Жыныстық жолмен таралатын инфекциялардың алдын алудың ең тиімді әдісі қандай?

A) Вакцинация
B) Антибиотиктерді қабылдау
C) Қауіпсіз жыныстық қатынас
D) Жеке гигиена

10. Тері ауруларын диагностикалау үшін мейіргер қандай әрекеттерді орындауы керек?

A) Пациенттің тарихын жинау
B) Бастапқы клиникалық тексеру жүргізу
C) Жараны стерильді түрде таңу
D) Барлық аталғандар

11. Сифилис ауруының алғашқы белгісі қандай?

A) Еріндерде жаралар
B) Дене температурасының көтерілуі
C) Жыныс мүшесінде қатты аурусыз жара пайда болуы
D) Қан кету

12. Тері аурулары бар пациенттің күтімі кезінде қандай әрекеттерді орындау қажет?

A) Таза киімдер мен таза таңғыштарды қолдану
B) Пациентті медициналық тексеруден өткізу
C) Қолданылған заттарды залалсыздандыру
D) Барлық аталғандар

13. Тері инфекцияларының алдын алудың негізгі жолы қандай?

A) Жақсы тамақтану
B) Жеке гигиенаны сақтау
C) Қосымша қорғаныс киімдерін қолдану
D) Тұрақты медициналық тексерулер

14. Венерологиялық аурулар кезінде мейіргердің психологиялық рөлі қандай?

A) Пациенттің өз-өзіне сенімділігін жоғарылату
B) Пациенттің күйзелісін басу
C) Пациентке қолдау көрсету
D) Барлық аталғандар

15. Тері аурулары кезінде антибиотиктерді қолданудың маңызы қандай?

A) Аурудың қоздырғышын жою
B) Қабынуды азайту
C) Пациенттің жағдайын жақсарту
D) Барлық аталғандар

Бақылау сұрақтары:

1. Тері ауруларын диагностикалауда мейіргер қандай маңызды қадамдарды орындауы керек?
2. Венерологиялық аурулардың ең жиі таралатын түрлері қандай және олардың алдын алу шаралары қандай?
3. Тері аурулары кезінде мейіргердің пациентке көрсететін күтімін сипаттаңыз.
4. Жыныстық жолмен таралатын инфекцияларды диагностикалаудың негізгі әдістері қандай?

5. Мейіргердің пациенттің психологиялық жағдайына әсері мен оны басқарудың маңызы туралы түсінік беріңіз.

Жағдайлық тапсырма:
Тапсырма: 24 жасар әйел пациент теріде қызару мен қабыршақтану байқалып, жыныс мүшесінде ауырсыну сезімін және күдікпен жыныстық жолмен таралатын инфекция белгілерін көруде. Пациентте соңғы уақытта жаңа жыныстық қатынас болған.

Сұрақтар:
1. Мейіргердің бірінші әрекеті қандай болуы керек?
2. Пациентке қандай қосымша тексерулер жүргізу ұсынылады?
3. Мейіргер қандай профилактикалық кеңестер береді?
4. Бұл жағдайда мейіргердің психологиялық қолдауының маңызы неде?

9 – сабақ

1. **Тақырып:** Психикалық ауытқулары және мінез-құлық ауытқулары бар науқастарға мейіргерлік күтім көрсету

2. Мақсаты: Психикалық және мінез-құлық ауытқулары бар науқастарға мейіргерлік күтімді ұйымдастырудың ерекшеліктерін түсіну.Психикалық ауытқулардың түрлері мен олардың емдеу әдістерін меңгеру.Мінез-құлық ауытқуларын анықтау, олармен жұмыс істейтін мейіргерлік тәсілдерді қолдану дағдыларын дамыту.Науқастардың қауіпсіздігін және жайлылығын қамтамасыз ету үшін кәсіби көзқарас пен мінез-құлық дағдыларын меңгеру.

3. Тапсырмалар: Презентация реферат дайындау және оны қорғау

4. Орындау/бағалау түрі: Презентация

5. БӨЖ орындау критерийлері: Силлабустан қараңыз.

6. Тапсыру мерзімі: 9 апта

7. Әдебиет: Соңғы бетті қараңыз.

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.).

Тест сұрақтары

1. Психикалық ауытқулардың қандай түрлерін білу керек?
a) Депрессия, мазасыздық, шизофрения
b) Эмоциялық дағдарыс, күйзеліс, жарақат
c) Биполярлық бұзылыс, деменция, алкоголизм
d) Барлығы дұрыс

2. Психикалық ауытқулары бар науқастарға мейіргерлік күтімді ұйымдастыру кезінде ең маңызды нәрсе не болуы керек?
a) Науқастың физикалық жағдайы
b) Науқастың психологиялық және әлеуметтік қолдау көрсету
c) Мейіргердің кәсіби біліктілігі
d) Медикаментозды емдеу

3. Шизофрениясы бар науқаспен жұмыс істегенде мейіргер қандай амалдарды қолдану керек?
a) Қатаң бақылау және шектеулер қою
b) Ашық қарым-қатынас және қолдау көрсету
c) Науқастың эмоцияларын мүлде елемеу
d) Тек дәрі-дәрмектерді қолдану

4. Деменциясы бар науқастарға күтім жасаудың басты міндеті не?
a) Олардың дәрі-дәрмектерін уақытында беру
b) Науқастың мінез-құлқындағы өзгерістерді бақылау
c) Науқасты қатал бақылауда ұстау
d) Науқастың іс-әрекеттерін үнемі бақылап отыру

5. Мұндай мінез-құлық ауытқулары бар науқас үшін мейіргердің ең басты мақсаты қандай?
a) Науқасты өзінен бас тартуға мәжбүр ету
b) Қауіпсіз және қолайлы орта жасау
c) Науқасқа үнемі дәрі беру
d) Науқастың барлық мәселелерін шешу

6. Психикалық ауытқулары бар науқастардың күтуінде қолданылатын ең маңызды тәсіл қандай?
a) Қатаң тәртіп орнату
b) Эмоциялық қолдау көрсету және тыңдау
c) Науқасқа тек медициналық ем қолдану
d) Шектеулер мен ережелерді жиі өзгерту

7. Психикалық ауытқуларды емдеуде мейіргердің рөлі қандай?
a) Науқасқа дәрі-дәрмектерді тағайындау
b) Науқасқа психологиялық қолдау көрсету және дәрігермен тығыз байланыста болу
c) Науқасты тек физикалық тұрғыдан бақылау
d) Мейіргердің рөлі тек аурудың алдын алу

8. Мінез-құлық ауытқулары бар науқастармен жұмыс істегенде мейіргер қандай дағдыларды қолдануы керек?
a) Эмпатия және түсіністік көрсету
b) Жұмыс барысындағы қаталдық
c) Өзін-өзі қорғау және қашықтық сақтау
d) Науқастың үнемі көңілін түсіру

9. Психикалық ауытқулары бар науқастарға мейіргерлік күтім кезінде қандай қауіпсіздік шараларын сақтау қажет?
a) Науқасты әрдайым дәрі-дәрмекпен қамтамасыз ету
b) Науқастың физикалық және психологиялық қауіпсіздігін қамтамасыз ету
c) Науқастың барлығын тыңдауды тоқтату
d) Науқаспен тек кәсіби дәрігерлер жұмыс істейді

10. Депрессиясы бар науқастың мейіргерлік күтімінде ең маңызды нәрсе не?
a) Науқастың жағдайын байыппен қабылдау және қолдау көрсету
b) Науқасқа үнемі қатаң шаралар қолдану
c) Науқасты өздігінен шешім қабылдауға мәжбүр ету
d) Тек медикаментозды ем қолдану

11. Психикалық ауытқуларды және мінез-құлық ауытқуларын анықтауда мейіргердің рөлі қандай?
a) Диагноз қою
b) Бастапқы медициналық тексерулер жүргізу
c) Симптомдарды бақылау және хабарлау
d) Науқасты бірден емдеуге бастау

12. Мейіргер психикалық ауытқулары бар науқасқа күтім көрсеткенде қандай қателіктерден аулақ болу керек?

a) Науқасты түсінбеу және оның сезімдерін елемеу
b) Оған тек дәрі-дәрмек беру
c) Науқасқа қатал болу
d) Науқастың пікіріне құлақ аспау

13. Мейіргер психикалық ауытқулары бар науқастармен қарым-қатынаста қандай дағдыларды қолдану керек?
a) Қатаң бақылау және заңдылыққа сүйену
b) Ашық тыңдау және түсіністікпен қарау
c) Науқасқа біржақты түсіндіру
d) Олардың сезімдеріне мән бермеу

14. Психикалық ауытқулары бар науқастарды күту кезінде мейіргердің ең маңызды міндеті не?
a) Олардың барлық денсаулық мәселелерін шешу
b) Оларға эмоционалды және физикалық қолдау көрсету
c) Оларды үйге жіберу
d) Олардың мінез-құлқына қатал бақылау орнату

15. Психикалық ауытқулары бар науқасқа медициналық көмек көрсету кезінде мейіргердің бірінші қадамы қандай болуы керек?
a) Науқасты дәрігерге жіберу
b) Науқастың жағдайын бағалау және психологпен кеңесу
c) Дәрі-дәрмектерді тағайындау
d) Науқасты емдеуге дайын болу

Бақылау сұрақтары:

1. Психикалық ауытқулары бар науқастарға мейіргерлік күтім көрсетудегі ең маңызды аспектілерді атаңыз.
2. Шизофрения және депрессия ауруларының айырмашылықтарын сипаттаңыз.
3. Мейіргердің психикалық ауытқулары бар науқастармен жұмыс істегенде қандай дағдыларды қолдануы керек?
4. Деменциясы бар науқасты күту кезінде қандай қауіпсіздік шараларын қолдану керек?
5. Мейіргердің психикалық ауытқуларды және мінез-құлық ауытқуларын анықтау рөлі қандай?

Жағдайлық тапсырма:
Мінез-құлық ауытқулары бар науқас
Науқас психикалық ауытқулардың белгілерімен ауруханаға жатқызылды. Ол жиі агрессия танытып, басқа науқастарға дау-дамай шығарады. Мейіргердің міндеті - науқастың психологиялық жағдайын бағалап, оған дұрыс күтім көрсету.
Тапсырма:
Науқастың мінез-құлқына қалай әсер ету керектігін, оның қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін қандай шараларды қолдану қажет екенін жазыңыз.

10 – сабақ

1. Тақырып: Мүгедектерге мейіргерлік күтімді ұйымдастыру

2. Мақсаты: Дәрістің мақсаты — мүгедектерге арналған мейіргерлік күтімнің негізгі принциптерін түсіндіру, күтім әдістерін, мүгедек адамдардың қажеттіліктеріне қарай мейіргерлік көмектің түрлерін анықтау. Сонымен қатар, мүгедектердің денсаулық жағдайын жақсартуға бағытталған практикалық және теоретикалық аспектілерді үйрету.

3. Тапсырмалар: Презентация реферат дайындау және оны қорғау

4. Орындау/бағалау түрі: Презентация

5. БӨЖ орындау критерийлері: Силлабустан қараңыз.

6. Тапсыру мерзімі: 10 апта

7. Әдебиет:

Электрондық ресурстар, оның ішінде, бірақ олармен шектелмей: дерекқорлар, анимациялар, симуляторлар, кәсібилогтар, веб-сайттар, басқа да электрондық анықтамалық материалдар (мысалы, бейне, аудио, дайджестер)	• Электронная библиотека ЮКМА - https://e-lib.skma.edu.kz/genres • Республиканская межвузовская электронная библиотека (РМЭБ) – http://rmebrk.kz/ • Цифровая библиотека «Aknurpress» - https://www.aknurpress.kz/ • Электронная библиотека «Эпиграф» - http://www.elib.kz/ • Эпиграф - портал мультимедийных учебников https://mbook.kz/ru/index/ • **ЭБС IPR SMART** https://www.iprbookshop.ru/auth • информационно-правовая система «Заң» - https://zan.kz/ru • Cochrane Library - https://www.cochranelibrary.com/
Электрондық басылымдар 1. Щеткина Е. А.Әлеуметтік-маңызы бар аурулар : оқу құралы / Е. А. Щеткина. - Қарағанды: АҚНҰР, 2020. - 332 б. С https://www.aknurpress.kz/reader/web/2490 2. Мухина, С. А. "Мейірбикелік іс негіздері" пәнінен Тәжірибелік басшылық - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 496 бет. с. // URL : https://www.rosmedlib.ru/book/ISBN9785970429167.html 3. Адилова, Л. М. Мейіргердің манипуляциялық әрекетінің алгоритмдері [Электронный ресурс] : оқу құралы = Алгоритмы сестринских манипуляций : увеб. пособие / Л. М. Адилова. - Электрон. текстовые дан. (39.5Мб). - М. : "Литтерра", 2016. - 248б. с. 4. Дуйсенова, А. М. Мейірбике ісі мамандығында оқитын студенттердің медициналық әлеуметтік сипаттамасы [Электронный ресурс] : дис .... магистр акад. дәрежесін алу / А. М. Дуйсенова. - Электрон. текстовые дан. (4,37Гб). - Шымкент : ОҚМА, 2015. - 75бет с 5. Мамандандырылған медбикелік күтімді ұйымдастыру [Электронный ресурс] : мед. колледждер мен училищелерге арн. оқу құралы / Н. Ю. Корягина [т/б.] ; қазақ тіл. ауд. А. Р. Куспанова. - Электрон. текстовые дан. (42.7Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 432 б. С	

Әдебиет:

Негізгі әдебиеттер:

1. Адилова, Л.М. Мейіргердің манипуляциялық әрекетінің алгоритимдері: оқу құралы 2016-248 бет с.
2. Тұрғындардың өмір сүру ұзақтығына және сапасына әсер ететін аурушаңдықтардың медициналық-әлеуметтік сипатын бағалау (мысалыда Төле би ауданы [Мәтін] : дис .... мед. ғыл. магистрі акад. дәрежесін іздenуге арналған / А. М. Асылхан. - Шымкент : ОҚМА, 2019. - 67 бет
3. Қаныбеков, А. Операциялық мейірбикесінің атқаратын қызметтері: оқулық / А. Қаныбеков. – Алмат Қаныбеков, А. Емшара және таңу бөлмелерінің мейірбикелерінің іс - әрекеттері: оқулық / А. Қаныбеков, А. Қаныбекова. - Алматы : Эверо, 2017. - 200 бет. с.ы : Эверо, 2017. - 236 бет. С
4. Мейірбикелік дағдылар: оқулық / А. Қаныбеков [ж. б.]. - Алматы : Эверо, 2016. - 476 б. с.
5. Морозова , Г.И. Медбикелік іс негіздері: ГЭОТАР-Медиа, 2014-256 бет
6. Қаныбеков, А.Медбикелердің іс – әрекеттері. 1-бөлім: оқулық бағдарлама/- Алматы: Эверо, 2016-228 бет с.
7. Қаныбеков, А.Медбикелердің іс – әрекеттері. 2-бөлім: оқулық бағдарлама/- Алматы: Эверо, 2016-228 бет с.
8. Пульникова, А.В. Сестринский процесс учебное пособие /А.В. Пульникова, Б.С. Имашева. –Алматы: Эверо, 2016. -300 с.
9. Ослопов, В. Н. Терапиялық клиникадағы науқастың жалпы күтімі: оқу құралы / В. Н. Ослопов, О. В. Богоявленская ; қаз. тіліне ауд. және жауапты ред. Д. Х. Даутов. - 3-бас., түзет. және толықт. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 448 бет. + эл.
10. Санов, С. Науқас адамдарды жалпы күту: оқу құралы /; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; Орта мед. және фармацевтік қызметкерлерді даярлау және қайта даярлау жөніндегі Респ. колледжі. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2013. - 232 бет.
11. Нурманова, М. Ш. Сборник стандартов сестринских технологий по дисциплине "Основы сестринского дела": сборник . - 2-е изд., испр. и доп. - Қарағанды : ЖК "АқНұр", 2013.

Қосымша әдебиеттер:

1. Мухина, С. А. Мейірбикелік істің теориялық негіздері] : оқулық лицейлер мен колледждерге арналған. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014-1 экз.
2. Мухина, С. А. Теоретические основы сестринского дела М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014-1экз.

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.).

Тест сұрақтары

1. Мүгедектерге мейіргерлік күтімнің негізгі мақсаты қандай?
   A) Психологиялық қолдау көрсету
   B) Денсаулықты сақтауға көмектесу
   C) Жеке тұлғаның құқығын қорғау
   D) Әлеуметтік қызмет көрсету
2. Мүгедек адамға күтім көрсету кезінде бірінші кезекте қандай аспект маңызды?
   A) Техникалық көмек көрсету
   B) Эмоционалдық және психологиялық қолдау
   C) Денсаулық жағдайын бақылау

D) Күн тәртібін ұйымдастыру

3. Мүгедектерге мейіргерлік күтімді ұйымдастыруда кімдердің рөлі маңызды?

A) Тек дәрігерлер
B) Мейіргерлер мен әлеуметтік қызметкерлер
C) Мектеп мұғалімдері
D) Барлық жауап дұрыс

4. Мүгедек адамның күнделікті өмірін жеңілдету үшін қандай құралдар пайдаланылуы мүмкін?

A) Арнайы орындықтар
B) Мүгедек арбалары
C) Арнайы тірек құралдары
D) Барлық жауап дұрыс

5. Мүгедектерге көрсетілетін мейіргерлік көмек қандай принциптерге негізделеді?

A) Тек медициналық аспектілер
B) Эмоционалдық және психологиялық аспектілер
C) Жеке тұлғаның қадір-қасиетін сақтау
D) Қоғамдық тұрғыдан қарау

6. Мүгедектерге күтім көрсетуде дәрігердің міндеті қандай?

A) Күнделікті бақылау жүргізу
B) Барлық диагноздарды қою
C) Тек медициналық препараттармен қамтамасыз ету
D) Психологиялық кеңес беру

7. Мүгедектердің жеке гигиенасын сақтаудағы мейіргердің рөлі қандай?

A) Мүгедектің денсаулығын жақсарту
B) Психологиялық қолдау көрсету
C) Күнделікті күтім жасау
D) Қажетті медициналық құралдарды қамтамасыз ету

8. Мүгедектерге арнайы күтім қажет болатын негізгі денсаулық мәселелері қандай?

A) Қозғалыс және тірек-қимыл жүйесінің бұзылуы
B) Психикалық ауытқулар
C) Ауырсыну мен жарақаттар
D) Барлық жауаптар дұрыс

9. Мүгедектерге арналған мейіргерлік көмектің ең басты ерекшелігі не?

A) Денсаулық сақтау
B) Әлеуметтік қолдау
C) Қажетті көмек көрсету
D) Психологиялық көмек

10. Мүгедек адамды күтуде мейіргердің психологиялық дайындығы қандай рөл атқарады?

A) Психологиялық жағдайын түсіну
B) Эмоционалдық қолдау көрсету
C) Психологиялық көмек көрсету
D) Барлық жауаптар дұрыс

11. Мүгедектерге мейіргерлік күтім көрсеткенде қандай мәселелерді ескеру қажет?

A) Денсаулық мәселелері

B) Әлеуметтік мәселелер
C) Жеке қасиеттер мен психологиялық жағдай
D) Барлық жауаптар дұрыс

12. Мүгедек адамның жеке гигиенасын сақтау үшін қандай әдістер қолданылуы мүмкін?
A) Жеңіл және ыңғайлы киімдер таңдау
B) Арнайы күтім құралдарын қолдану
C) Су процедураларын қолдану
D) Барлық жауаптар дұрыс

13. Мүгедек адамды күтуде маңызды болып табылатын ең басты көрсеткіш қандай?
A) Әлеуметтік жағдайы
B) Қозғалыс қабілеті
C) Психологиялық жағдайы
D) Барлық көрсеткіштер маңызды

14. Мүгедектерге арналған күтім кезінде ең көп кездесетін қиындықтар қандай?
A) Жеке гигиена
B) Әлеуметтік оқшаулану
C) Психологиялық мәселелер
D) Денсаулық проблемалары

15. Мүгедектерге мейіргерлік күтімде ең басты назар аудару керек мәселе қандай?
A) Денсаулықты қалпына келтіру
B) Психологиялық тұрғыдан қолдау көрсету
C) Қоғамға қайта бейімдеу
D) Қажетті медициналық көмек көрсету

Бақылау сұрақтары:
1. Мүгедектерге мейіргерлік күтімнің басты принциптерін атаңыз.
2. Мүгедек адамға күтім көрсету кезінде ең маңызды аспектілерді анықтаңыз.
3. Мүгедек адамның денсаулық жағдайына қалай мониторинг жүргізуге болады?
4. Мүгедектерге медициналық және әлеуметтік көмек көрсетудің айырмашылығын түсіндіріңіз.
5. Мүгедектердің күнделікті өмірін жеңілдететін құралдар мен әдістерді атаңыз.

Жағдайлық тапсырма:
Тапсырма:
Сіз мүгедек жандарға көмек көрсету мақсатында жұмыс істейтін мейіргерсіз. Бір күні сізге қозғалыс қабілеті шектелген, артрит ауруы бар 60 жастағы науқас келіп түседі. Оның жеке гигиенасы, психологиялық жағдайы мен әлеуметтік қарым-қатынас мәселелері бар. Сіз қандай шаралар қабылдауыңыз керек?